

Aan: DG Politie en Veiligheidsregio's, Portefeuille Veiligheidsregio's, Crisisbeheersing en Meldkamer

Datum: 6 april 2023

Betreeft: Toelichting op VBV standpunt inzake de richtlijn 'Veilig optreden bij vuurwerk'

Geachte mevrouw, geachte heer,

Graag geven we in dit memo een nadere toelichting op ons standpunt inzake de richtlijn 'Veilig optreden bij vuurwerk' zoals omschreven in onze brief van 31 maart 2023.

Samen met de minister van Justitie en Veiligheid vinden wij het van groot belang dat er geen enkele twijfel bestaat over de risico's en instructies voor hulpdiensten bij vuurwerkbranden en vuurwerkopslagplaatsen. 'Bij de bestrijding van dergelijke branden is duidelijkheid over de subklasse van dat vuurwerk essentieel, maar zijn ook andere omgevingsfactoren van groot belang.'

Als er twijfel ontstaat over de blusinstructie blijven we daar zeer beslist aandacht voor vragen. Omdat bij incidenten met vuurwerk de mensen uit onze achterban vooraan staan. Bevelvoerders die bij een dergelijk incident als eerste arriveren moeten kunnen vertrouwen op betrouwbare handelingsperspectieven die boven elke twijfel verheven zijn.

De dodelijke ongelukken bij incidenten met vuurwerk hebben ons geleerd kritisch te zijn op de gevaarsaspecten. Vuurwerkbranden zijn geen "business as usual". De ervaringen en casuïstiek in binnen- en buitenland geven daar ook geen enkele aanleiding toe. Daarom willen we ervan overtuigd zijn dat de blusinstructies inhoudelijk correct zijn.

Op 18 januari 2023 ontvingen wij een [kopie van een e-mailbericht](#), gericht aan de directeur van het NIPV. In dat bericht werd gemeld dat ambtenaren van het Ministerie van Justitie en Veiligheid in 2020 het Knowledge Center for Explosion and Hydrogen Safety hadden gevraagd om het rapport '[Blusinstructies bij vuurwerk](#)' van [het NIPV](#) te reviewen. Deze review is uitgevoerd door Dr. Arief Dahoe, een deskundige op het gebied van explosieveiligheid.

Volgens zijn bevindingen bevat het rapport 'Blusinstructies bij vuurwerk' een aantal onwaarheden en onjuistheden die allemaal moeten worden gerectificeerd. Zoals we in onze brief ook hebben gesteld kunnen wij niet beoordelen of dat zo is, en zo ja, welke invloed dat heeft op de gevaarsaspecten en de blusinstructie.

De hierdoor ontstane twijfel moet wel weggenomen worden. Niet genegeerd of gemarginaliseerd.

Wellicht ten overvloede, maar volledigheidshalve beschrijven we hier nog eens in chronologische volgorde de relevante ontwikkelingen die ten grondslag liggen aan onze standpunten aangaande de blusinstructie vuurwerk:

Nadat er in april 2018 in de Tweede Kamer vragen werden gesteld over de [blusinstructie voor de brandweer bij vuurwerk](#) en vuurwerkopslagplaatsen, werden door onze achterban zorgen geuit. In het [Algemeen Overleg over de brandweer](#) op 18 oktober 2018 kwam het onderwerp opnieuw aan bod, mede naar aanleiding van een [incident in een vuurwerkopslag](#) in Ulicoten en de resultaten van het [onderzoek](#), waaruit bleek dat er weinig bekend is over de risico's bij nat geworden vuurwerk.

De minister informeerde de Kamer bij [brief van 7 november 2018](#) dat in de veiligheidsregio's wordt gewerkt op basis van handleidingen en handreikingen waarmee uniformiteit in werkwijze wordt bewerkstelligd en waarin door de branche opgedane ervaringen zijn verwerkt. Bij een vuurwerkbrand baseren de 25 veiligheidsregio's hun acties op de circulaire 'Optreden van de brandweer bij een vuurwerkbrand' van 29 november 2005. Van uniformiteit bleek in de 25 regio's echter geen sprake.

Dat bracht de VBV ertoe om op 24 januari 2019 haar standpunten en bevindingen ten aanzien van de breed gevoerde discussie over de blusinstructie middels [een schriftelijke reactie](#) kenbaar te maken aan het ministerie van JenV en de Tweede Kamer. De VBV adviseerde om op de kortst mogelijke termijn een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de risico's met betrekking tot het gebruik, de opslag en het transport van vuurwerk, de relevante wet- en regelgeving en de risico's voor de brandweermensen, andere hulpverleners en burgers.

De minister reageerde in een [brief van 1 februari 2019](#). Daarin werden door de minister een tweetal onderzoeken aangekondigd; een onderzoek door de Inspectie van Justitie en Veiligheid en een onderzoek door het Instituut Fysieke Veiligheid (nu: NIPV).

In een [brief van de minister van 13 maart 2019](#) werd de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de onderzoeken. Het RIVM had een literatuurstudie uitgevoerd naar de risico's van nat vuurwerk naar aanleiding van het incident met een sprinklerinstallatie in de vuurwerkopslag te Ulicoten en adviseerde om [nader praktijkonderzoek](#) te laten uitvoeren.

Tijdens het [Algemeen Overleg brandweer op 17 oktober 2019](#) heeft de minister aangegeven dat het RIVM in samenwerking met TNO een onderzoek via praktijktesten was gestart naar specifiek de effecten van water op vuurwerk. Die experimenten en/of aanvullende analyses zouden worden uitgevoerd conform alle daarvoor geldende richtlijnen voor [het doen van praktijkproeven](#), aldus de minister.

Op grond van verschillende bijzondere ontwikkelingen rond de onderzoeken heeft de VBV in [een brief van 25 oktober 2019](#) aan de minister haar zorgen over de afronding van het onderzoek naar het handelingsperspectief voor de brandweer bij incidenten met vuurwerk kenbaar gemaakt.

Bij [brief van 22 november 2019](#) informeerde de minister van JenV (mede namens de minister van IenW) de Kamer over de uitkomsten van de onderzoeken van de Inspectie JenV, het IFV en het RIVM naar de gevaarstelling van nat vuurwerk in Ulicoten en de bestrijding van vuurwerkbranden.

Op 25 november 2019 ontving het bestuur van de VBV [een e-mailbericht](#) van een brandweerexpert die in dit bericht de uitkomsten van het RIVM in twijfel trekt. Deze twijfels schragen de scepsis die de VBV eerder in haar brief van 25 oktober 2019 heeft geuit over het onderzoek van het RIVM, maar de VBV mengt zich niet in een discussie tussen een brandweerexpert en het RIVM.

Op 6 december 2019 werd op het Ministerie van Justitie en Veiligheid tijdens het afstemmingsoverleg over het rapport 'Blusinstructies bij vuurwerk' onder meer stilgestaan bij de conclusies en aanbevelingen uit het rapport en in het bijzonder het vervolgonderzoek en de herziening van de Operationele Handreiking. Ook kwamen de reacties op het rapport van o.a. de brandweerexpert aan bod. De vraag onder welke omstandigheden vuurwerk zich massa-explosief gaat gedragen kon door de deskundigen echter niet afdoende worden beantwoord.

De VBV heeft tijdens voornoemd overleg nogmaals gepleit voor praktijkonderzoek, maar dat werd door de overige aanwezigen als weinig zinvol ervaren. Ook heeft de VBV toegezegd om in samenwerking met Brandweer Nederland, het RIVM en het NIPV een kennissessie/themadag te organiseren rondom de Operationele Handreiking vuurwerk. De ['Kennissessie Voorbereiden op en bestrijden van vuurwerkbranden'](#) vond – mede als gevolg van de coronapandemie – pas plaats op 23 november 2021. De kennissessie werd door de voorzitter van de vakgroep IBGS van Brandweer Nederland afgesloten met de opmerking dat nieuwe inzichten niet konden worden uitgesloten, maar dat dan de betrokken en eventueel andere partijen gaan kijken of de richtlijn moet worden aangepast. Niet op basis van meningen, maar op basis van een deskundige onderbouwing.

Een dergelijke situatie kwam bij de VBV in beeld met de ontvangst van [het e-mailbericht van 18 januari 2023](#). Daarom is ons voorstel om praktijkonderzoek te doen en daarbij Dr. Dahoe en het Knowledge Center for Explosion and Hydrogen Safety te betrekken.